

Bewustwo(o)rding

door René Berends

Vlorken

Steeds vaker worden leraren geconfronteerd met inzichten van onderwijsexperts, die het grote voordeel hebben dat zij uit het buitenland komen. Wat uit 'den vreemde' komt, móet immers wel goed zijn, want horen we niet bij voortdoring van onze beleidsmakers, wetenschappers en journalisten dat onderwijzend Nederland qua geleverde prestaties links en rechts door andere landen wordt ingehaald.

Steeds vaker worden boeken van Scandinavische en Angelsaksische onderwijsauteurs in het Nederlands vertaald en worden de rechten op het verspreiden van het vooruitstrevende en vernieuwende buitenlandse gedachtegoed verkocht aan handige onderwijsadviescentra, die vervolgens het alleenrecht op het gedachtegoed te gelde maken met train-de-trainer-cursussen en professionaliseringsactiviteiten voor leraren.

Onlangs kwam ik in een cursusaanbod tegen, dat leraren in een middagje onder andere konden leren om tijdens de les te vlorken. Kosten: 725 euro! Nu kende ik de vork al wel als een gecombineerde lepel-vork – handig op de camping en bij het eten van soep met balletjes –, maar als werkwoord, dat naar een onderwijstechniek verwijst, was vlorken nieuw voor mij. Vork blijkt bedoeld als stilteteken in de klas. Het betekent: (v) vragen stellen, (l) luisteren, (o) ogen naar de leraar, (r) rechtop zitten en (k) knikken. Je kunt dus met je leerlingen afspreken om te vlorken als er centrale aandacht gewenst is, bijvoorbeeld bij de start van een nieuwe groepsinstructie: 'Kinderen opgelet! Even vlorken!'

Vlork is een techniek van Doug Lemov, een Amerikaanse onderwijskundige die furore maakt met zijn aanpak Teach like a Champion. In januari 2015 verschijnt er zelfs een 2.0-versie van het boek. Lemov biedt maar liefst 49 van zulke technieken, die inmiddels – als we Lemov mogen geloven – een brede groep onderwijsprofessionals ten dienste staan: van instructeurs van de 'National Guard Air Force' tot de opleiders van 'medical professionals'. Eerlijk gezegd zie ik die lui niet vlorken, maar dat zal wel aan mij liggen.

Helaas gaat onderwijsvernieuwing steeds meer op 'hype-hopping' lijken. Kijk in januari maar weer eens rond op de Nationale Onderwijs Tentoonstelling (NOT). Onderwijsvernieuwendes hypes leiden lang niet altijd tot onderwijsverbetering en onderwijsverbetering gaat zelden over het laatste boek dat een bestuurder of directeur gelezen heeft of wordt zelden veroorzaakt door de laatste cursus die gevolgd is. Het wordt tijd dat de leraar weer het vertrouwen en de ruimte krijgt om zelf creatief te zijn in het afstemmen van zijn onderwijs op de eigen groep leerlingen.

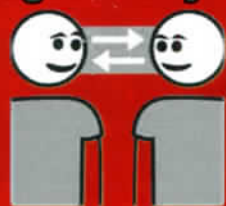
Vragen stellen

Luisteren

Ogen naar juf

Rechtop zitten

Knikken

